

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

21. september 2023*

»Præjudiciel forelæggelse – retligt samarbejde i straffesager – rammeafgørelse 2002/584/RIA – europæisk arrestordre – grunde til at afslå fuldbyrdelse – artikel 3, nr. 2) – princippet ne bis in idem – begrebet »samme handlinger« – helhed af konkrete omstændigheder, der er indbyrdes uadskilleligt forbundne – svigagtig adfærd fra den eftersøgte person i to medlemsstater ved hjælp af to forskellige juridiske personer og til skade for forskellige ofre«

I sag C-164/22,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Audiencia Nacional (domstol i visse straffe-, forvaltnings- og arbejdsretlige sager, Spanien) ved afgørelse af 2. marts 2022, indgået til Domstolen den 4. marts 2022, i sagen vedrørende fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre udstedt mod

Juan,

procesdeltager:

Ministerio Fiscal,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, A. Arabadjiev, og dommerne P.G. Xuereb, T. von Danwitz, A. Kumin (refererende dommer) og I. Ziemele,

generaladvokat: G. Pitruzzella,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Juan ved abogada M. Díaz Perales og procurador R. Rodríguez Nogueira,
- den spanske regering ved A. Gavela Llopis, som befuldmægtiget,

* Processprog: spansk.

– Europa-Kommissionen ved J. Baquero Cruz og M. Wasmeier, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 45, artikel 49, stk. 3, og artikel 50 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«), artikel 54 i konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen af 14. juni 1985 mellem regeringerne for staterne i Den Økonomiske Union Benelux, Forbundsrepublikken Tyskland og Den Franske Republik om gradvis ophævelse af kontrollen ved de fælles grænser undertegnet i Schengen (Luxembourg) den 19. juni 1990 og trådt i kraft den 26. marts 1995 (EFT 2000, L 239, s. 19, herefter »gennemførelseskonventionen«), artikel 4, nr. 6), i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne (EFT 2002, L 190, s. 1), som ændret ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009 (EUT 2009, L 81, s. 24) (herefter »rammeafgørelse 2002/584«), Rådets rammeafgørelse 2008/675/RIA af 24. juli 2008 om hensyntagen til domme afsagt i medlemsstaterne i Den Europæiske Union i forbindelse med en ny straffesag (EUT 2008, L 220, s. 32) og artikel 8, stk. 1 og 2, i Rådets rammeafgørelse 2008/909/RIA af 27. november 2008 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraffe eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union (EUT 2008, L 327, s. 27).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre i Spanien, som er udstedt af Tribunal Judicial da Comarca de Lisboa Juízo Central Criminal de Lisboa, dommer nr. 16 (retten i første instans i Lissabon, Lissabons centrale straffedomstol, Portugal) med henblik på fuldbyrdelse af en frihedsstraf, som Juan er blevet idømt for groft bedrageri.

Retsforskrifter

EU-retten

Gennemførelseskonventionen

- 3 Gennemførelseskonventionens artikel 54, der er indeholdt i denne konventions afsnit III, kapitel 3, som har overskriften »Straffedommens negative retsvirkninger (ne bis in idem)«, fastsætter:

»En person, over for hvem der er afsagt endelig dom af en kontraherende part, kan ikke retsforfølges af en anden kontraherende part for de samme strafbare handlinger, dersom sanktionen, i tilfælde af domfældelse, er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan kræves fuldbyrdet efter den dømmende kontraherende parts lovgivning.«

Rammeafgørelse 2002/584

- 4 Artikel 3 i rammeafgørelse 2002/584 med overskriften »Obligatoriske grunde til at afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre« bestemmer:

»Den judicielle myndighed i den fuldbyrdende medlemsstat (i det følgende benævnt »den fuldbyrdende judicielle myndighed«) afslår at fuldbyrde en europæisk arrestordre i følgende tilfælde:

[...]

- 2) hvis det af de oplysninger, den fuldbyrdende judicielle myndighed er i besiddelse af, fremgår, at den eftersøgte person er blevet endeligt dømt for de samme handlinger af en anden medlemsstat, på betingelse af at sanktionen i tilfælde af domfældelse er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter domslandets lovgivning

[...]«

- 5 Artikel 4 i denne rammeafgørelse med overskriften »Fakultative grunde til at afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre« fastlægger:

»Den fuldbyrdende judicielle myndighed kan afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre:

[...]

- 6) hvis den europæiske arrestordre er udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en straffedom eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, og den eftersøgte opholder sig i, er statsborger i eller bosat i den fuldbyrdende medlemsstat, og denne medlemsstat forpligter sig til selv at fuldbyrde straffen eller den anden frihedsberøvende foranstaltning i henhold til sin nationale lovgivning

[...]«

Spansk ret

- 6 Artikel 14, stk. 2, i Ley Orgánica 7/2014, sobre intercambio de información de antecedentes penales y consideración de resoluciones judiciales penales en la Unión Europea (organisk lov nr. 7/2014 om udveksling af oplysninger vedrørende straffeattester og om behandling af strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union) af 12. november 2014 (BOE nr. 275 af 13.11.2014, s. 93204) bestemmer:

»[...] De endelige afgørelser, der er truffet af andre medlemsstater, har ingen retsvirkning på følgende afgørelser og må ikke føre til ophævelse eller fornyet prøvelse:

- a) endelige afgørelser, der tidligere er truffet af de spanske domstole, og afgørelserne om deres fuldbyrdelse
- b) afgørelser afsagt ved efterfølgende sager i Spanien i forbindelse med de begærede lovovertrædelser, før retterne i den anden medlemsstat har afsagt en dom

c) kendelser, som er afsagt, eller som afsiges i henhold til artikel 988, stk. 3, i Ley de Enjuiciamiento Criminal (strafferetsplejeloven), som fastsætter begrænsninger for straffuldbrydelse, herunder de i litra b) omhandlede.«

7 Artikel 988, stk. 3, i strafferetsplejeloven bestemmer i det væsentlige, at når en person, som er skyldig i at have begået flere strafbare handlinger, er blevet dømt for flere forskellige forhold, der kunne have været genstand for en samlet retssag, finder begrænsningerne fastlagt i artikel 76 i Código Penal (straffeloven) anvendelse. Ifølge sidstnævnte bestemmelse må den maksimale varighed af den faktiske fuldbyrdelse af den idømte straf ikke overstige det tredobbelte af den højeste straf og må principielt ikke overstige 20 år.

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

8 Den eftersøgte person, der er spansk statsborger, er fængslet i Spanien, hvor vedkommende afsoner en fængselsstraf på 11 år og 10 måneder. Vedkommende blev idømt denne straf for groft bedrageri og hvidvask af penge ved dom af 13. juli 2018 afsagt af Audiencia Nacional (domstol i visse straffe-, forvaltnings- og arbejdsretlige sager, Spanien), som har været genstand for en delvis kassation, afgjort ved dom af 4. marts 2020 afsagt af Tribunal Supremo (øverste domstol, Spanien) (herefter »den spanske dom«).

9 Den 20. januar 2020 blev den eftersøgte person ligeledes ved dom, afsagt af Tribunal Judicial da Comarca de Lisboa Juízo Central Criminal de Lisboa, dommer nr. 16 (retten i første instans i Lissabon, Lissabons centrale straffedomstol), idømt en fængselsstraf på seks år og seks måneder for groft bedrageri (herefter »den portugisiske dom«). En europæisk arrestordre blev efterfølgende udstedt mod vedkommende med henblik på fuldbyrdelse af denne straf og fremsendt til de kompetente spanske myndigheder (herefter »den omhandlede europæiske arrestordre«).

10 Det fremgår af den omhandlede europæiske arrestordre, at den eftersøgte person siden den 30. maj 2001 har været bestyrelsesformand i et selskab med hjemsted i Portugal (herefter »det portugisiske selskab«), som fuldt ud var kontrolleret af et selskab med hjemsted i Spanien (herefter »det spanske selskab«), for hvilket den eftersøgte person ligeledes siden den 29. januar 2001 har været bestyrelsesformand.

11 Den hovedaktivitet, som det portugisiske selskabs udførte i Portugal, var den samme som den, der blev udført af det spanske selskab i Spanien, dvs. markedsføring af investeringsprodukter, som var tilknyttet en garanti for, at de ved udløbet af den i kontrakten fastsatte periode ville blive indløst for en værdi, der svarede til den investerede kapital og et afkast, der var højere end det, som de finansielle institutioner normalt ville tilbyde. Disse aktiviteter skjulte imidlertid i realiteten en svigagtig pyramideordning.

12 Privatpersoners omfattende tilslutning til disse investeringsprodukter gjorde det muligt for det portugisiske selskab at opleve en exceptionel vækst og udvidelse. Efter at det spanske selskab i slutningen af april 2006 havde været genstand for en undersøgelse foretaget af de spanske judicielle myndigheder, indstillede selskabet sin virksomhed på spansk område i maj samme år.

- 13 Da det portugisiske selskab som følge af de portugisiske judicielle myndigheders indgriben ophørte med at indsamle midler, ophørte dette selskab med at opfylde de tilbagekøbsforpligtelser, som det havde påtaget sig over for investorerne, som alle i sidste ende led betydelige økonomiske tab.
- 14 På denne baggrund afslog Juzgado Central de Instrucción n° 1 de la Audiencia Nacional (central forundersøgelsesdomstol nr. 1 under domstol i visse straffe-, forvaltnings- og arbejdsretlige sager, Spanien) ved kendelse af 20. december 2021 at fuldbyrde den omhandlede europæiske arrestordre med den begrundelse, at den eftersøgte person var spansk statsborger, men besluttede at fuldbyrde den straf, der var idømt i Portugal, i Spanien.
- 15 Den eftersøgte person, der har iværksat appel til prøvelse af denne kendelse afsagt af Audiencia Nacional (domstol i visse straffe-, forvaltnings- og arbejdsretlige sager), den forelæggende ret, har gjort gældende, at de handlinger, som ligger til grund for den spanske dom, er de samme som dem, der ligger til grund for den portugisiske dom, og har anført, at princippet non bis in idem er blevet tilsidesat. Ifølge denne person kan hverken den omhandlede europæiske arrestordre eller den portugisiske dom som følge heraf fuldbyrdes.
- 16 I denne henseende har den forelæggende ret imidlertid anført dels, at det fremgår af såvel sagsfremstillingen af de faktiske omstændigheder som af begrundelsen i den spanske dom, at denne dom i det væsentlige omhandler de bedrageriske handlinger udført af det spanske selskab i Spanien. Dels vedrører den portugisiske dom i det væsentlige den aktivitet, som det portugisiske selskab udførte på portugisisk område. De skadelidte personer, som hver af de to domme omhandler, er desuden ikke identiske, og de ansvarlige for handlingerne er kun delvist identiske. Under hensyntagen til spansk retspraksis vedrørende princippet ne bis in idem er den forelæggende ret således tilbøjelig til at fastslå, at betingelsen om »idem« i det foreliggende tilfælde ikke synes at være opfyldt.
- 17 Når dette er sagt, har den forelæggende ret har præciseret, at selv hvis der ikke skulle være tale om en situation, hvor princippet ne bis in idem finder anvendelse, skal det ikke desto mindre lægges til grund, at der i det foreliggende tilfælde er tale om en kombination af strafbare handlinger, der kan anses for at være en »fortsat forbrydelse« som omhandlet i spansk strafferet. En sådan fortsat forbrydelse omfatter alle disse handlinger, herunder dem, der er udført i Portugal, og der bør tildeles en samlet straf for disse.
- 18 I denne henseende finder den forelæggende ret imidlertid, at i en situation som den i hovedsagen omhandlede, hvor de handlinger, som udgør en fortsat forbrydelse, er blevet retsforfulgt i forbindelse med to forskellige sager og har ført til to forskellige domme afsagt i to forskellige medlemsstater, fastsætter hverken spansk ret eller EU-retten en procedure, der skal følges ved fastsættelsen af den maksimale straf.
- 19 Den forelæggende ret har endvidere præciseret, at retten i den foreliggende sag heller ikke kan anvende den spanske processuelle ordning om fastsættelse af en samlet straf som fastsat i artikel 988, stk. 3, i strafferetsplejeloven, for at overholde princippet om proportionalitet mellem lovovertrædelse og straf.
- 20 Under alle omstændigheder er denne situation, ud over, at den tilsidesætter kravet om, at straffens omfang skal stå i rimeligt forhold til overtrædelsen, som fastsat i chartrets artikel 49, stk. 3, i strid med princippet om gensidig anerkendelse af domme som fastsat i rammeafgørelse 2008/909 og med princippet om, at der skal tages hensyn til domme afsagt i medlemsstaterne i Den Europæiske

Union, som fastsat i rammeafgørelse 2008/675, og bringer ligeledes den effektive virkning af bestemmelserne i rammeafgørelse 2002/584, navnlig artikel 4, stk. 6, i fare ved at påvirke unionsborgernes frie bevægelighed.

21 På denne baggrund har Audiencia Nacional (domstol i visse straffe-, forvaltnings- og arbejdsretlige sager) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

- »1) Er der i den foreliggende sag tale om en »[...] bis in idem«-situation i henhold til artikel 50 i chartret [...] og artikel 54 i [gennemførelseskonventionen] [...], når der er tale om de samme handlinger i henhold til den rækkevidde, som europæisk retspraksis tillægger dette begreb, eller skal den forelæggende ret derimod foretage denne vurdering i overensstemmelse med de principper, der er udtrykt i denne afgørelse, når der er tale om en enkelt fortsat forbrydelse, herunder behovet for at omarbejde sanktionerne og fastsætte en begrænsning af straffen i overensstemmelse med proportionalitetskriterierne?
- 2) Såfremt det antages, at der ikke er tale om en »[...] bis in idem«-situation, fordi der ikke er fuld identitet mellem de strafbare handlinger i overensstemmelse med de kriterier, der er fastsat i denne afgørelse:
 - a) Er begrænsningerne af virkningerne af domme fra andre EU-medlemsstater som udtrykkeligt fastsat i artikel 14, stk. 2, i [organisk lov nr. 7/2014], der gennemfører europæisk lovgivning – når man tager omstændighederne i den foreliggende sag i betragtning – forenelige med [...] rammeafgørelse 2008/675/RIA [...] samt med artikel 45 og artikel 49, stk. 3, i chartret [...] og princippet om gensidig anerkendelse af domme inden for EU?
 - b) Er manglen på en procedure eller mekanisme i spansk ret, der giver mulighed for anerkendelse af udenlandske europæiske domme, omarbejdning og tilpasning eller begrænsning af sanktioner på en måde, der sikrer deres proportionalitet, når en udenlandsk dom skal fuldbyrdes i Spanien, og dommen vedrører handlinger, der er indbyrdes sammenhængende eller har en forbindelse til andre lovovertrædelser, i forhold til hvilke der også er afsagt dom i Spanien, i strid med artikel 45 og artikel 49, stk. 3, i chartret [...], sammenholdt med artikel 4, stk. 6, i [...] rammeafgørelse 2002/584[...] og artikel 8, stk. 1 og 2, i [...] rammeafgørelse 2008/909[...], og generelt med princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser inden for EU's område?»

Retsforhandlingerne for Domstolen

22 I henhold til artikel 107 i Domstolens procesreglement har den forelæggende ret samtidig med indgivelsen af sin anmodning om præjudiciel forelæggelse anmodet om, at anmodningen undergives den præjudicielle hasteprocedure. Til støtte for sin anmodning har den forelæggende ret anført, at tvisten i hovedsagen vedrører »en straffesag, hvorved den pågældende person er frihedsberøvet i et fængsel, hvor han afsoner en straf af en bestemt varighed uden at have nogen vished om, hvor længe han i sidste ende skal afsoner sin fængselsstraf; proceduren påvirker ligeledes hans fængselsstraffeordning, hans udgangstilladelse, hans udvikling i et fængselsøjemed og beregningen af tiden med henblik på at opnå prøveløsladelse i den sidste del af afsoningstiden for sin straf«.

- 23 Den 16. marts 2022 besluttede Domstolen på forslag af den refererende dommer og efter at have hørt generaladvokaten, at der ikke var grundlag for at imødekomme denne anmodning, da betingelserne i procesreglementets artikel 107 ikke var opfyldt.

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

- 24 Det fremgår af Domstolens faste praksis, at det som led i den samarbejdsprocedure mellem de nationale retter og Domstolen, som er indført ved artikel 267 TEUF, tilkommer denne at give den nationale ret et hensigtsmæssigt svar, som sætter den i stand til at afgøre den tvist, der verserer for den. Ud fra denne synsvinkel påhviler det Domstolen i givet fald at omformulere de spørgsmål, der forelægges den. Den omstændighed, at en national ret rent formelt har udformet det præjudicielle spørgsmål under henvisning til visse bestemmelser i EU-retten, er ikke til hinder for, at Domstolen oplyser denne ret om alle de fortolkningsmomenter, der kan være til nytte ved afgørelsen af den sag, som er indbragt for denne, uanset om den henviser til dem i sine spørgsmål. Det tilkommer herved Domstolen af samtlige de oplysninger, der er fremlagt af den nationale ret, navnlig af forelæggelsesafgørelsens præmisser, at udlede de EU-retlige elementer, som det under hensyn til sagens genstand er nødvendigt at fortolke (dom af 22.6.2022, Volvo og DAF Trucks, C-267/20, EU:C:2022:494, præmis 28).
- 25 I denne henseende fremgår det af forelæggelsesafgørelsen, at Juzgado Central de Instrucción nº 1 de la Audiencia Nacional (central forundersøgelingsdomstol nr. 1 under domstol i visse straffe-, forvaltnings- og arbejdsretlige sager) ved kendelse af 20. december 2021 har afslået at fuldbyrde den omhandlede europæiske arrestordre med den begrundelse, at den eftersøgte person er spansk statsborger, men har besluttet at fuldbyrde den straf, der var idømt i Portugal, i Spanien. Ved påberåbelse af artikel 3, nr. 2), i rammeafgørelse 2002/584 har den eftersøgte person imidlertid rejst tvivl om denne kendelse ved den forelæggende ret og gjort gældende, at den omhandlede europæisk arrestordre bør afslås på baggrund af, at vedkommende er blevet endeligt dømt for de samme handlinger i en medlemsstat.
- 26 Under disse omstændigheder, og uden at det er nødvendigt at tage stilling til chartrets artikel 50 eller gennemførelseskonventionens artikel 54, skal det lægges til grund, at den forelæggende ret med sit første spørgsmål nærmere bestemt ønsker oplyst, om artikel 3, nr. 2), i rammeafgørelse 2002/584 skal fortolkes således, at denne bestemmelse er til hinder for fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre, som er udstedt af en medlemsstat i en situation, hvor den strafbare handling, for hvilken den eftersøgte person er blevet endeligt dømt i den fuldbyrdende medlemsstat, og lovovertrædelsen, som denne person er retsforfulgt for i den udstedende medlemsstat, i henhold til loven i den fuldbyrdende medlemsstat kan anses for at være en »fortsat forbrydelse«.
- 27 Det fremgår således af ordlyden i artikel 3, nr. 2), i rammeafgørelse 2002/584, at denne bestemmelse fastsætter en obligatorisk grund til at afslå fuldbyrdelse, hvorefter den fuldbyrdende judicielle myndighed skal afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre, når nævnte myndighed er bekendt med, at den eftersøgte person er blevet endeligt dømt for de samme handlinger af en anden medlemsstat, på betingelse af, at sanktionen i tilfælde af domfældelse er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter domslandets lovgivning.

- 28 Den nævnte bestemmelse har til formål, at det undgås, at en person på ny bliver strafferetligt forfulgt eller dømt for de samme handlinger, og afspejler princippet *ne bis in idem*, der er fastsat i chartrets artikel 50, hvorefter ingen kan blive retsforfulgt eller straffet to gange for samme lovovertrædelse (dom af 25.7.2018, AY (Arrestordre – vidne), C-268/17, EU:C:2018:602, præmis 39 og den deri nævnte retspraksis).
- 29 En af de betingelser, som fremgår af artikel 3, nr. 2), i rammeafgørelse 2002/584, der skal være opfyldt, før fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre kan afslås, er, at den eftersøgte person er endeligt dømt »for de samme handlinger«.
- 30 Hvad angår begrebet »samme handlinger« har Domstolen fastslået, at når rammeafgørelsens artikel 3, nr. 2), ikke henviser til medlemsstaternes ret for så vidt angår dette begreb, skal bestemmelsen undergives en selvstændig og ensartet fortolkning i hele EU (dom af 29.4.2021, X (Europæisk arrestordre – *ne bis in idem*), C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, præmis 70 og den deri nævnte retspraksis).
- 31 Det nævnte begreb bør følgelig fortolkes således, at det kun henviser til selve eksistensen af de faktiske omstændigheder og omfatter en helhed af konkrete omstændigheder, der er indbyrdes uadskilleligt forbundne, uanset handlingernes retlige subsumption eller den retlige interesse, der søges beskyttet (dom af 29.4.2021, X (Europæisk arrestordre – *ne bis in idem*), C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, præmis 71 og den deri nævnte retspraksis).
- 32 Domstolen har nærmere bestemt fastslået, at det forhold, at de faktiske handlinger er de samme, skal forstås som en helhed af konkrete omstændigheder, der følger af begivenheder, som i det væsentlige er de samme, for så vidt som de involverer samme ophavsmand og er indbyrdes uadskilleligt forbundne i tid og rum (dom af 23.3.2023, Generalstaatsanwaltschaft Bamberg (Forbehold vedrørende princippet *ne bis in idem*), C-365/21, EU:C:2023:236, præmis 38 og den deri nævnte retspraksis).
- 33 Princippet *ne bis in idem* skal derimod ikke finde anvendelse, når de pågældende faktiske omstændigheder ikke er identiske, men blot ligner hinanden (dom af 23.3.2023, Generalstaatsanwaltschaft Bamberg (Forbehold vedrørende princippet *ne bis in idem*), C-365/21, EU:C:2023:236, præmis 37 og den deri nævnte retspraksis).
- 34 Det er i øvrigt ikke tilstrækkeligt for at fastslå, at de faktiske omstændigheder er identiske, at der i en given dom er nævnt en faktisk omstændighed, der angår en anden medlemsstats område. Det skal ydermere efterprøves, om den nationale domstol, som har afsagt dommen, rent faktisk har taget stilling til denne faktiske omstændighed med henblik på at fastslå overtrædelsen, at fastslå, at den person, der retsforfølges for denne overtrædelse, er ansvarlig, og eventuelt at pålægge vedkommende en sanktion, således at den nævnte overtrædelse kan anses for at omfatte denne anden medlemsstats område (jf. i denne retning dom af 22.3.2022, Nordzucker m.fl., C-151/20, EU:C:2022:203, præmis 44).
- 35 Det tilkommer den forelæggende ret, som alene har kompetence i det foreliggende tilfælde, at afgøre, om de faktiske omstændigheder, der er genstand for den portugisiske dom som omhandlet i nærværende doms præmis 30-34, er de samme som dem, hvorom de spanske domstole har afsagt endelig dom. Domstolen kan dog forsyne den forelæggende ret med elementer til fortolkning af EU-retten i forbindelse med bedømmelsen af, om de faktiske

omstændigheder er identiske (dom af 23.3.2023, Generalstaatsanwaltschaft Bamberg (Forbehold vedrørende princippet *ne bis in idem*), C-365/21, EU:C:2023:236, præmis 39 og den deri nævnte retspraksis).

- 36 I denne henseende fremgår det af de sagsakter, som Domstolen råder over, at den eftersøgte person har gentaget den svigagtige aktivitet, som han udførte i Spanien, i Portugal. Selv om det således drejer sig om aktiviteter, som følger den samme fremgangsmåde, er de ikke desto mindre udført af særskilte juridiske personer, den ene vedrørende svigagtig aktivitet i Spanien, og den anden vedrørende en sådan aktivitet i Portugal. Den forelæggende ret har desuden anført, at overlappet mellem handlingerne udført i henholdsvis Portugal og Spanien kun er delvist tidsmæssigt sammenfaldende, da den svigagtige aktivitet fortsatte i Portugal efter indledningen af en efterforskning og ophøret af aktiviteten i Spanien. De skadelidte personer er ligeledes forskellige. Det synes derfor, at de svigagtige aktiviteter udført i Spanien og Portugal ikke var indbyrdes uadskilleligt forbundne. Den forelæggende ret har i øvrigt præciseret, at den spanske dom angår den svigagtige aktivitet, som er udført i Spanien over for personer, der er bosat i denne medlemsstat, mens den portugisiske dom angår aktivitet, som er udført i Portugal over for personer, der er bosat i sidstnævnte medlemsstat.
- 37 Under disse omstændigheder og med forbehold for den forelæggende rets efterprøvelse ser det ud til, at de handlinger, der ligger til grund for den spanske dom og den portugisiske dom, ikke er identiske. Den omstændighed, som den forelæggende ret har anført, hvorefter lovovertrædelserne udført i Spanien og de lovovertrædelser, som er udført i Portugal, i henhold til spansk ret skal anses for en »fortsat forbrydelse«, kan ikke rejse tvivl om denne konklusion, for så vidt som artikel 3, nr. 2), i rammeafgørelse 2002/584 nødvendiggør en bedømmelse af de faktiske handlinger på grundlag af objektive forhold, som i overensstemmelse med den retspraksis, der er nævnt i nærværende doms præmis 31, er uafhængig af deres retlige kvalificering i national ret.
- 38 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det første præjudicielle spørgsmål besvares med, at artikel 3, nr. 2), i rammeafgørelse 2002/584 skal fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre udstedt af en medlemsstat i en situation, hvor den eftersøgte person allerede er blevet endeligt dømt i en anden medlemsstat og afsoner en fængselsstraf for den lovovertrædelse, som er fastslået i denne dom, på betingelse af, at denne person kan retsforfølges for de samme handlinger i den udstedende medlemsstat, uden at der, med henblik på at fastslå, at der er tale om de »samme handlinger«, skal tages hensyn til kvalificeringen af de omhandlede lovovertrædelser i henhold til den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning.

Det andet spørgsmål

- 39 Såfremt en europæisk arrestordre skal afslås fuldbyrdet på grundlag af artikel 4, nr. 6), i rammeafgørelse 2002/584 og ikke på grundlag af artikel 3, nr. 2), i denne rammeafgørelse, ønsker den forelæggende ret med sit andet spørgsmål nærmere bestemt oplyst, om chartrets artikel 45 og artikel 49, stk. 3, der fastsætter henholdsvis princippet om fri bevægelighed og proportionalitet mellem lovovertrædelse og straf, sammenholdt med rammeafgørelse 2002/584 og med rammeafgørelse 2008/675, om hensyntagen til domme afsagt i medlemsstaterne i forbindelse med en ny straffesag og rammeafgørelse 2008/909 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager, er til hinder for en national lovgivning, som hverken tillader idømmelse af en enkelt straf for alle de handlinger, som kan anses for at være en »fortsat

forbrydelse«, begået både i Spanien og i en anden medlemsstat, eller anvendelse af en national ordning om fastsættelse af en samlet straf for straffe, som er afsagt af de nationale retter i den anden medlemsstat, og som skal fuldbyrdes i Spanien.

- 40 I denne henseende har den spanske regering bestridt, at det andet spørgsmål kan antages til realitetsbehandling, med den begrundelse, at genstanden for hovedsagen for det første er at træffe afgørelse i appelsagen om fuldbyrdelse af den omhandlede europæiske arrestordre, mens virkningerne af anerkendelsen af den portugisiske dom i tilfælde af afslag på fuldbyrdelse af denne og en forpligtelse til at fuldbyrde den straf, der er idømt i Portugal, i Spanien, i givet fald vil blive behandlet i forbindelse med en ny retssag. For det andet er den ønskede fortolkning præmatur, da den spanske fuldbyrdende judicielle myndighed endnu ikke har truffet en endelig afgørelse om anerkendelse og fuldbyrdelse i Spanien af den portugisiske dom. Det er imidlertid først, når denne afgørelse er vedtaget, at spørgsmålet om, hvorvidt de straffe, der er idømt i henholdsvis Spanien og Portugal, eventuelt skal tilpasses, rejser sig.
- 41 Ifølge Domstolens faste praksis er proceduren efter artikel 267 TEUF et middel til samarbejde mellem Domstolen og de nationale retter, som giver Domstolen mulighed for at forsyne de nationale retter med de elementer vedrørende fortolkningen af EU-retten, som er nødvendige for, at de kan afgøre de for dem verserende tvister. Begrundelsen for ordningen med præjudiciel forelæggelse er således ikke, at der skal afgives responsa vedrørende generelle eller hypotetiske spørgsmål, men at der skal foreligge et behov med henblik på selve afgørelsen af en retstvist (jf. i denne retning dom af 30.6.2022, Valstybės sienos apsaugos tarnyba m.fl., C-72/22 PPU, EU:C:2022:505, præmis 47 og 48 og den deri nævnte retspraksis).
- 42 Domstolen kan kun afvise at træffe afgørelse om et præjudicielt spørgsmål, hvis det klart fremgår, at den ønskede fortolkning af EU-retten savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand, eller såfremt problemet er af hypotetisk karakter (dom af 19.1.2023, Unilever Italia Mkt. Operations, C-680/20, EU:C:2023:33, præmis 19 og den deri nævnte retspraksis).
- 43 I det foreliggende tilfælde er en anmodning om oplysninger fremsendt til den forelæggende ret, hvori denne blev anmodet om at præcisere for det første den forbindelse, som den forelæggende ret har fastslået mellem det andet spørgsmål og den sag, der er indbragt for den, og for det andet begrundelsen for, at en besvarelse af dette spørgsmål er nødvendig for at træffe afgørelse i hovedsagen.
- 44 Den forelæggende ret har som svar på denne anmodning anført, at de eventuelle følger af en domfældelse af den eftersøgte person i Spanien om fuldbyrdelse i Spanien af den portugisiske dom ikke vil blive behandlet i forbindelse med den sag, som er indbragt for den, og først når afgørelsen om manglende udlevering er endelig, vil en anden straffesag om fuldbyrdelsen i Spanien af den idømte straf i den portugisiske dom blive igangsat.
- 45 Under disse omstændigheder må det fastslås, at spørgsmålet om, hvilke konsekvenser der skal drages af domfældelsen af den person, som er eftersøgt i Spanien, med henblik på fuldbyrdelsen i Spanien af den portugisiske dom, først vil opstå, når der er truffet afgørelse om anerkendelse af sidstnævnte dom, således at dette spørgsmål endnu ikke er rejst i hovedsagen, der vedrører fuldbyrdelse af eller afslag på fuldbyrdelse af den omhandlede europæiske arrestordre.

- 46 Det må således fastslås, at en besvarelse af det andet spørgsmål ikke er nødvendig for, at den forelæggende ret kan træffe afgørelse i hovedsagen, som er indbragt for den, og at det andet spørgsmål følgelig skal afvises.

Sagsomkostninger

- 47 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

Artikel 3, nr. 2), i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne, som ændret ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009,

skal fortolkes således, at

bestemmelsen er til hinder for fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre udstedt af en medlemsstat i en situation, hvor den eftersøgte person allerede er blevet endeligt dømt i en anden medlemsstat og afsøner en fængselsstraf for den lovovertrædelse, som er fastslået i denne dom, på betingelse af, at denne person kan retsforfølges for de samme handlinger i den udstedende medlemsstat, uden at der, med henblik på at fastslå, at der er tale om de »samme handlinger«, skal tages hensyn til kvalificeringen af de omhandlede lovovertrædelser i henhold til den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning.

Underskrifter